

รายงานการวิจัย

ความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ของครู กศน.ตำบล
สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์
Person of teachers in sub district non formal education
under office of Surin provincial

ชนิดา กระเบา¹
สมลักษณ์ พรหมมีเนตร²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู กศน.ตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์ ตามความคิดเห็นของบุคลากรจำแนกตามตำแหน่งและประสบการณ์การทำงานกลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้บริหาร กศน. จำนวน 26 คนครู กศน. ตำบล จำนวน 200 คน รวม จำนวน 226 คน กำหนดขนาดโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) และได้โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ร้อย 0.67 – 1.00 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.87 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า(t-test

แบบ Independent Samples) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว F - test แบบ (One way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe')

ผลการวิจัย พบว่า

1. ความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู กศน.ตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านการเรียนรู้เป็นทีม ด้านที่มีระดับปฏิบัติต่ำสุด คือ ด้านความคิดเข้าใจเชิงระบบ

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู กศน.ตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามตำแหน่ง ภาพรวมไม่แตกต่างกัน ด้านรูปแบบวิธีการคิด ด้านการเรียนรู้เป็นทีม

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา

² คณะศึกษาศาสตร์และศิลปะศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ ด้านความคิดเข้าใจเชิงระบบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.5 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู กศน.ตำบลสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ภาพรวมและรายด้านทุกด้านมีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.5

คำสำคัญ : ความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

ABSTRACT

This purpose of the research was to study and compare learning person of teachers in sub district non formal education under office of Surin provincial non-formal and informal education promotion as perceived by personnel that classified by the position and working experience. The sample was 26 the administrators of non-formal education center and 200 teachers of sub district non-formal education center, totaling 226 people by Krejcie & Morgan's method with stratified random sampling. The data was collected by questionnaires with 5 rating scales. The IOC was between 0.671- 1.00 and the reliability was 0.87. The data analysis was used frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test (Independents sample), F-test (One way

ANOVA), and least significant difference by Scheffe's method.

The result of the research revealed that,

1. Learning person of teachers in sub district non formal education under office of Surin provincial non-formal and informal education promotion, the overall was at the high level, when considering each aspect found that the highest operation was team learning and the lowest operation was systems thinking.

2. The comparison of results was learning person of teachers in sub district non formal education under office of Surin provincial non-formal and informal education promotion, classified by the position, The overall was not different. Thinking model, team learning, building vision and systems thinking were statistically significant difference at 0.5. The other aspect was not different.

3. The comparison of results was learning person of teachers in sub district non formal education under office of Surin provincial non-formal and informal education promotion, classified by working experience, The overall and each aspect were statistically significant difference at 0.5.

Keywords : Learning Person

บทนำ

การเรียนรู้ด้วยตนเองจะทำให้บุคคลนั้นได้ชื่อว่าเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ โดยมีกระบวนการซึ่งผู้เรียนแต่ละคนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ มีนิสัยรักการอ่าน และค้นคว้าหาความรู้ มีความตั้งใจและต้องการที่จะเรียนรู้ สามารถวางแผนการเรียนและกำหนดเป้าหมายในสิ่งที่ตนต้องการเรียนรู้ และแสวงหาแหล่งเรียนรู้ในเรื่องที่ต้องการเรียนรู้ เลือกวิธีการเรียนรู้รวมทั้งประเมินสรุปประเด็นจากการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของแต่ละคนจะแตกต่างกันไป (หนึ่งฤทัย โสภกา, 2552)

เนื่องจาก ครู กศน. ที่ผ่านการสอบคัดเลือกมีความแตกต่างกันด้านเพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน ฯลฯ ซึ่งอาจส่งผลให้ความรู้ความสามารถ ทักษะ และเจตคติในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ซึ่งในระยะเวลาที่ผ่านมา การดำเนินงานของครู กศน. ตำบล ยังมีจุดด้อยหลายประการ เช่น ครูยังไม่เข้าใจบทบาทของตนเองในการดำเนินการสอน ขาดการวางแผนการพบกลุ่ม ขาดการสำรวจปัญหาหรือความต้องการการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมายต่างๆ ในชุมชนของตนเอง การไม่ติดต่อประสานงานเพื่อให้สถานประกอบการในท้องถิ่นมาเป็นแหล่งเรียนรู้ ขาดประสบการณ์การจัดกระบวนการเรียนรู้แนวใหม่ ยังจัดกระบวนการเรียนรู้แบบเดิมคือ ยึดครูเป็นศูนย์กลาง ไม่มีการนำนวัตกรรมการสอนที่ทันสมัยมาใช้ในการดำเนินงานของครู กศน. ตำบล หากจะ

ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพนั้นต้องอาศัยปัจจัยหลายประการมาสนับสนุนเกื้อกูลกัน การพัฒนาบุคลากรเป็นหัวใจสำคัญในการบริหาร การศึกษา เพราะถ้าบุคลากรขาดความรู้ ความสามารถ กิจกรรมต่างๆ ที่ กศน. ตำบล ได้วางไว้ก็จะประสบความสำเร็จ เพราะบุคลากรไม่มีประสิทธิภาพ (รายงานการศึกษา ปัญหาและความต้องการของหัวหน้า กศน. ตำบลในเขตภาคเหนือ, 2554)

จากสภาพความต้องการ ครู ที่มีคุณภาพในการพัฒนาองค์กรให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม ปัญหาการบริหาร และการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาบุคลากรและองค์การทางการศึกษา และบทบาทสำคัญของศูนย์ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในการมีส่วนร่วมพัฒนาคุณภาพ การศึกษาขั้นพื้นฐานนอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู กศน. ตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด สุรินทร์ เพื่อได้แนวทางวางแผนในการ ส่งเสริมและพัฒนาการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู กศน.ตำบล สังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัดสุรินทร์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู กศน.ตำบล สังกัดสำนักงาน

ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์

2. เพื่อเปรียบเทียบความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ของครู กศน.ตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์ ตามความคิดเห็นของบุคลากรจำแนกตามตำแหน่งและประสบการณ์การทำงาน

ขอบเขตของปัญหา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู กศน.ตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์ โดยนำแนวคิดของ ปีเตอร์ เซนยี (Peter Senge) (คณัฑ เทียนพุด, 2543 : 9-30) มีองค์ประกอบ 5 ด้าน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร กศน. และครู กศน. ตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 550 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 226 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น ประกอบด้วย ผู้บริหาร กศน. จำนวน 26 คน ครู กศน. ตำบล จำนวน 200 คน และจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ได้แก่ ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 80 คน 5 – 8 ปี จำนวน 73 คน และมากกว่า 8 ปี จำนวน 73 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับ ตำแหน่งและประสบการณ์การทำงาน เป็นข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับเรื่องความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ของครู กศน. ตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 26 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.87

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยกับผู้บริหาร กศน. และครู กศน. ตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 226 ชุด ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด 226 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับประสบการณ์การทำงาน ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม โดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

4.2 วิเคราะห์ความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู กศน.ตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์ ทั้งโดยภาพรวม

รายด้านและรายข้อ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความ เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู กศน.ตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามตำแหน่ง โดยใช้ t - test (Independent samples)

4.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบความ เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ของครู กศน.ตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยใช้ การวิเคราะห์ความแปรปรวน โดยใช้ F-test (One way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการ ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของเซฟเฟ้ (Scheffe')

สรุปผลการวิจัย

1. ความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของ ครู กศน.ตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีการ ปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านการเรียนรู้เป็นทีม ด้านที่ มีระดับปฏิบัติต่ำสุด คือ ด้านความคิดเข้าใจเชิง ระบบ

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความ เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู กศน.ตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์

จำแนกตามตำแหน่ง ภาพรวมไม่แตกต่างกัน ด้านรูปแบบวิธีการคิด ด้านการเรียนรู้เป็นทีม ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ ด้านความคิดเข้าใจเชิง ระบบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.5 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความ เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู กศน.ตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ภาพรวม และรายด้านทุกด้านมีการปฏิบัติแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.5

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาความเป็นบุคคลแห่ง การเรียนรู้ของครู กศน.ตำบล สังกัดสำนักงาน ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมและราย ด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด คือด้านการ เรียนรู้เป็นทีม และด้านการสร้างวิสัยทัศน์ เนื่องมาจากครู กศน. ตำบล มีความ กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมขององค์กร ด้วยความเต็มใจ มีการเรียนรู้ในการปฏิบัติงาน ของทีมงานโดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการรับ ฟังความเห็นที่แตกต่างและยอมรับความเห็น และมีการทบทวนและพัฒนากระบวนการ ทำงาน เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จขององค์กร ครู กศน. จึงมีการปฏิบัติในสองด้านนี้มากที่สุด และเมื่อพิจารณาด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ ด้านความคิดเข้าใจเชิงระบบ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก จากครู กศน.ตำบล ไม่เข้าใจกระบวนการ

ทำงานอย่างถูกต้อง ขาดกระบวนการคิด วิเคราะห์และสังเคราะห์ในการทำงาน สอดคล้องกับแนวคิดของสุทธิ ภิบาลแทน 2541 : 55-56 (กรกนก บุญชูจรูส 2552 : 17) กล่าวว่าการทำงานเป็นทีม หมายถึง การที่ บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปมาร่วมกันทำงาน หรือปฏิบัติงานตามหน้าที่ และ ความ รับผิดชอบ โดยแต่ละคนที่มาทำงานนี้ จะมีวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายเดียวกัน ให้ ความร่วมมือร่วมใจมีการประสานงานที่ดี มีการติดต่อสื่อสาร ตัดสินใจวางแผน สนับสนุน กันและสามารถผสมกลมกลืนอย่างมี ประสิทธิภาพในการทำงาน เพื่องานที่ตน รับผิดชอบนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ในการ ทำงานร่วมกันอย่างตั้งใจ

2. ผลการเปรียบเทียบความเป็นบุคคล แห่งการเรียนรู้ของครู กศน.ตำบล สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์ โดย ภาพรวมผู้บริหารกับครูผู้สอนมีการปฏิบัติ แยกต่างหาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์ ใจ อุ่นแก้ว (2555)เรื่องความเป็นบุคคลแห่ง การเรียนรู้ของครู กศน.ตำบล ตามทฤษฎีของ ผู้บริหาร กศน. และครู กศน.ตำบล ในสังกัด สำนักงาน กศน.จังหวัดลำปาง พบว่า มีความ เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในระดับมาก และ เมื่อเปรียบเทียบความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ผู้บริหารมีความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ใน ระดับมากและมีความเป็นบุคคลต้นแบบให้กับ ครู กศน.ตำบล สังกัด กศน.จังหวัดลำปางได้ เป็นอย่างดี ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ ต่อความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู กศน.

ตำบลในสังกัด กศน.จังหวัดลำปาง คือระบบ แผนงานและนโยบายไม่ชัดเจน ครูมีจำนวน น้อยไม่เพียงพอในการบริหารจัดการด้วยภาระ งานที่เพิ่มมากขึ้น งบประมาณล่าช้าทำให้การ ดำเนินงานไม่สำเร็จ ตามเป้าหมาย การสื่อสาร และการประสานงานไม่ต่อเนื่องทำให้การ ทำงานมีความล่าช้าและขาดการยอมรับฟัง ความคิดเห็นของเพื่อร่วมงาน ซึ่งควรมีการ ปรับระบบการทำงานให้ทันต่อการ เปลี่ยนแปลงโดยการมีส่วนร่วมของทุกคนใน องค์กร ทั้งนี้ควรสร้างเสริมแรงจูงใจในการ ทำงานให้มากยิ่งขึ้น และมอบหมายงานให้ เหมาะสมกับความสามารถของทีมงานเพื่อให้ การทำงานสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายและ นโยบายที่ตั้งไว้

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความ เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู กศน.ตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามประเภทการทำงาน โดย ภาพรวมมีการปฏิบัติแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจ เนื่องมาจาก ครู กศน.ตำบลมีการปฏิบัติที่ แยกต่างหาก เนื่องจากมีบุคลากรที่บรรจุใหม่ มี ประเภทการทำงาน น้อย หรือ สถานศึกษาแต่ละแห่งมีจำนวนบุคลากร ต่างกัน ทำให้มีการทำงานยังไม่ประสบ ผลสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ พรพิพัฒน์ ซื่อสัตย์ (2555) เรื่องแนวทาง การพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานครู กศน. ตำบลในเขตภูมิภาคตะวันตก การวิจัยครั้งนี้มี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงาน ความต้องการที่คาดหวังและปัญหาการ

ปฏิบัติงานของครู กศน.ตำบล และเสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานของครูพบว่า ในภาพรวมของสภาพปฏิบัติงานและความต้องการที่คาดหวังอยู่ในระดับมาก พิจารณาช่องว่างของระดับปัญหาพบว่า ด้านการให้บริการเรียนรู้มีระดับปัญหามากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในชุมชนและสังคม วัฒนธรรม ประเพณี ด้านการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ด้านการวางแผนจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตและด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามลำดับ แนวทางการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานครู กศน.ตำบล ในเขตภูมิภาคตะวันตกประกอบด้วย จัดอบรมการศึกษาตลอดชีวิต ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ 1) จัดอบรมการวิเคราะห์หลักสูตร 2) อบรมวิทยาการและทักษะใหม่ๆ 3) อบรมครูแกนนำ ด้านให้บริการการเรียนรู้ ได้แก่ 1) กำหนดสื่อที่จำเป็น 2) จัดอบรมการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ 3) จัดตั้ง กศน.ตำบล ต้นแบบด้านสนับสนุนกิจกรรมในชุมชน ได้แก่ 1) บูรณาการกิจกรรม 2) ศึกษาฐานภูมิปัญญา 3) จัดตั้งพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นใน กศน.ตำบล ด้านการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ได้แก่ 1) อบรมเชิงปฏิบัติการ 2) จัดสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยน

เรียนรู้ และ 3) จัดโครงการที่สอนน้องสำหรับครูรุ่นใหม่

ข้อเสนอแนะ

1) ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

1.1 หน่วยงานต้นสังกัดควรพัฒนาครู กศน. ตำบล ด้านความคิดเข้าใจเชิงระบบ โดยจัดอบรมครู กศน. ตำบล ให้มีกระบวนการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ในการปฏิบัติงาน

1.2 หน่วยงานต้นสังกัดควรพัฒนาครู กศน. ตำบล ด้านมุ่งพัฒนาตนเองสู่ความเป็นเลิศ โดยการศึกษา อบรม สัมมนาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

1.3 ควรมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ให้ครู กศน. ตำบลมีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ

2) ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป เพื่อให้การศึกษาได้ข้อมูลกลุ่มเป้าหมายกว้างขึ้นควรเพิ่ม กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้เรียน ซึ่งเป็นผู้รับบริการจะได้สะท้อนสภาพความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู กศน. ได้ในอีกมุมมองหนึ่งที่มีความแตกต่างและเป็นประโยชน์ในการดำเนินงานในโอกาสต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กรกนก บุญชูจรัส. (2552). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการทำงานเป็นทีมของพัฒนาการในพื้นที่ความรับผิดชอบของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน จังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การศึกษาเพื่อการพัฒนาคนและสังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

คณัย เทียนพุด. (2543). **องค์กรแห่งการเรียนรู้**. ออนไลน์ สืบค้นจาก www.google.com.thai.net./ed.form 43.

นาถยา ผิวมันกิจ. (2554). **รายงานการศึกษาปัญหาและความต้องการของหัวหน้า กศน.ตำบลในเขตภาคเหนือ**. สถาบัน กศน.ภาคเหนือ จังหวัดลำปาง.

ปัญญา จารปรีดี. (2550). **การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการในเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานการศึกษานอกโรงเรียน**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2554). **จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล**. ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพ. หน้า 212-214.

พิมพ์ใจ อุ่นแก้ว. (2555). **ความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู กศน.ตำบล ตามทฤษฎีของผู้บริหาร กศน.และครู กศน.ตำบล ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดลำปาง**. นิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพะเยา.

พรพิพัฒน์ ชื่อศักดิ์. (2555). **แนวทางการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานของครู กศน. ตำบล ในเขตภูมิภาคตะวันตก**. วิทยานิพนธ์ การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาด้านชีวิตและการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

หนึ่งฤทัย โสภา. (2552). **ความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้กับการมุ่งสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ**. นิพนธ์ปริญญาอุตสาหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.